

SmartDocuments brengt Open.Amsterdam een stap dichterbij

Open.Amsterdam is een gemeentelijk project dat tot doel heeft het gebruik van open standaarden en open source te bevorderen. De gemeentedienst Wonen participeert hierin en is bovendien gastheer van het project. Naast Dienst Wonen doet ook stadsdeel Zeeburg mee als pilot organisatie. Dit project heeft onlangs met succes een volledig Standaard Open Werkplek ontwikkeld. Dat wil zeggen een volledig "open" PC, gebaseerd op Linux. Parallel aan dit project wilde de Dienst Wonen alvast het open documentformaat gaan gebruiken en een migratie naar OpenOffice uitvoeren. Daarvoor was het noodzakelijk een oplossing te vinden voor het omzetten van de bestaande documenten. Het bedrijf High Concept heeft daartoe haar applicatie SmartDocuments aangepast, om het aan te laten sluiten op het open document formaat (ODF), waardoor de migratie naar OpenOffice mogelijk werd. Het project kon zo in een paar maanden tijd worden uitgevoerd en bespaarde de Dienst Wonen enorm veel werk.

De Dienst Wonen is een documentfabriek. Als schakel tussen burger, gemeente, woningbouwcorporaties en sociale instellingen ziet zij erop toe dat de regels worden gehandhaafd en het beleid wordt uitgelegd. Ze houdt zich onder meer bezig met de verstrekking van indicaties voor mensen die voorrang krijgen bij het zoeken naar een woning, met woonsubsidies en met het beantwoorden van vragen van burgers over regels en beleid. De ruim 300 medewerkers gebruiken honderden verschillende standaardbrieven. Van belang is dat die brieven in de juiste huisstijl verstuurd worden. Daarom werkt de gemeente sinds vier jaar met het programma 'SmartDocuments' van High Concept. Dit programma is bedoeld om standaard sjablonen beschikbaar te stellen waardoor medewerkers altijd gebruik maken van de juiste logo's, lay-out en teksten in hun document.

Gebruiker: Gemeente Amsterdam, Dienst Wonen

Leverancier: High Concept

Aantal gebruikers: 300

Applicatie: SmartDocuments

Grootste winstpunten: Door aansluiting van SmartDocuments op OpenOffice kon migratie naar OpenOffice plaatsvinden. Hierdoor werd veel geld en tijd bespaard om alle documenten om te zetten.

Door een aantal vragen van het systeem te beantwoorden kan de medewerker eenvoudig een standaard document samenstellen dat uit verschillende componenten bestaat. Het programma maakt er een keurig samengevoegd geheel van waarbij de gebruiker de verzekering heeft dat de meest recente, telefoonnummers, adressen en standaard teksten in het document verwerkt zijn. Op een centrale plek in het systeem kan de beheerder die informatie continu up to date houden.

Aanpassing

Hoofd Service en Beheer bij de Dienst Wonen, Maurice van der Linden; "Onze medewerkers moeten makkelijk en snel brieven kunnen schrijven. Je kunt niet verwachten dat mensen zelf de kennis hebben om die brieven op de juiste manier samen te stellen, daarom zijn we met dit systeem gaan werken. Maar SmartDocuments werkt op basis van Microsoft technologie, evenals onze servers. Dus toen wij de vraag kregen om voor de werkplekken OpenOffice uit te rollen, stonden we voor het probleem dat alle sjablonen en basisdocumenten in ons netwerk op OpenOffice moesten worden overgezet. We besloten High Concept te vragen of er een manier was om SmartDocuments te laten praten met OpenOffice. Een paar jaar eerder was dat niet gelukt, maar High Concept was bereid zich opnieuw verdiepen in deze vraag vanuit onze organisatie. Met behulp van een aangepaste versie van de webservice van SmartDocuments, waarbij alle documenten op een server worden opgebouwd en vervolgens weer aan de gebruiker worden aangeboden bleek SmartDocuments dimaal wel succesvol aangepast te kunnen worden. Door iedereen die nog geen SmartDocuments gebruikte, eerst over te laten gaan op SmartDocuments en daarna pas op OpenOffice, sloegen we twee vliegen in één klap: Alle sjablonen werden gestandaardiseerd en het ombouwen van Word-documenten en sjablonen naar

OpenOffice was niet meer nodig. Zo konden wij de eigenlijke migratie binnen enkele maanden realiseren, iets dat anders veel langer zou hebben geduurd."

Doelstelling

De overgang naar open source biedt vele voordelen. Niet alleen kostentechnisch is het aantrekkelijk om over te schakelen (veel producten zijn gratis beschikbaar en er zijn geen licentiekosten aan verbonden, overigens wel invoerings- en beheerskosten net als bij gesloten software), maar ook wil de overheid het gebruik van open source stimuleren om de volgende redenen:

1. Het vergroten van de interoperabiliteit tussen en met de verschillende bouwstenen en vormen van dienstverlening van de eOverheid door versnelling aan te brengen in het gebruik van open standaarden;
2. Het verminderen van de afhankelijkheid van leveranciers bij het gebruik van ICT door versnelde inzet van open standaarden en open source software;
3. Het bevorderen van een gelijk speelveld op de softwaremarkt en het bevorderen van de innovatie en de economie door het gebruik van open source software krachtig te stimuleren en bij opdrachten de voorkeur te geven aan open source software bij gelijke geschiktheid (*).

Met de uitvoering van dit project is deze doelstelling van de overheid een stap dichterbij gekomen. Door de overgang op de nieuwe software is er bovendien veel verouderd materiaal opgeruimd. Voor de beheerder is dit een goede zaak. En natuurlijk blijft het zo dat het succes van SmartDocuments uiteindelijk valt of staat bij goed management. Sommige brieven schrijvers gebruiken namelijk graag hun oude opzet om een nieuwe brief te maken, met als gevaar dat er toch nog informatie wordt verzonden die niet meer up to date is. Daarom is het tevens van belang dat het management nauw betrokken wordt bij de uitvoering en bewaking van het gebruik.

Webversie

Jan Spruit is webmanager van de afdeling

media & communicatie en verantwoordelijk voor de technische realisatie van het project binnen de Dienst Wonen. Spruit: "Het gekke is dat er niet veel vergelijkbare producten als SmartDocuments op de markt zijn. Het systeem is verrassend goed doordacht, met name de bouwstenen die je in het document kunt inbouwen. De mogelijkheden van het systeem zijn heel compleet en praktisch. Ook kan SmartDocuments heel makkelijk worden ingezet bij automatiseringsprocessen door andere programma's erop aan te laten sluiten. Het kan goed geïntegreerd worden in andere systemen. De volgende stap is nu dat High Concept komt met een webversie zodat het programma niet meer op de computer hoeft te worden geïnstalleerd. Daar is veel vraag naar, het is de toekomst. Het voordeel daarvan is dat als alle programma's centraal staan, iedereen met dezelfde versie werkt. Daarmee wordt alles nog meer gestandaardiseerd. Per 1 januari fuseert onze dienst met de Dienst Zorg en Samenleven. Alle uitgaande documenten moeten dan een ander logo, een andere naam, andere contactgegevens enzovoort krijgen. Voorheen zou daar een hoop tijd, moeite en geld mee gepaard gaan vanuit onze afdeling, maar ik verwacht dat ik er nu niet langer dan een dag mee bezig zal zijn. Alle standaarden kunnen eenvoudig centraal aangepast worden."

(*) Uit: Actieplan Nederland Open in Verbinding, Ministerie van EZ, 2007.